

Đông-Pháp-Thời-Báo

ABONNEMENTS
Indochine Union postale
Un an. 8 \$00 Un an. 10 \$00
Six mois 5 \$00 Six mois 6 \$00
Annouces Légales
050 la ligne de 6 points sur justification de 9 céciers quelle que soit la page.
Annouces Commerciales
On traite à forfait

NĂM THỨ NHƯT SỐ 39

NGÀY THỨ SÁU

10 AOUT 1923

Tổng-lý kiêm Chủ-bút:

NGUYỄN-KIM-ĐÌNH

LE COURRIER INDOCHINOIS

報時法東

MỖI TUẦN XUẤT-BẢN 3 LẦN

NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BẢO QUẢN

51, đường Mac-Mahon, 51

SAIGON

Dây thép nối (Téléphone)

SỐ: 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp Ngoại-Quốc

Một năm. 8 \$00 Một năm. 10 \$00

Nửa năm 5 \$00 Sáu tháng 6 \$00

Mua báo phải trả tiền trước

Thư và Mandat để gửi cho

M. Nguyễn-Kim-Dinh.

lưu báo về việc bán báo hay là

việc tư xin thường nghị trước.

HỒI LỘ VỚI THAM-NHƯNG

Tuy lượng sông văn-minh Âu Mỹ tràn qua nước ta đã hơn 60 năm rồi, tuy các môn học-thuật tân kỳ đã gởi rữa tri não, đã đổi thay phong tục cho dân nước ta nhiều rồi, song coi lại thì xã-hội ta ngày nay cũng còn nhiều lỗi: là đang trừ dăng điếu. Mấy lối tệ này có lỗi làm cho trở ngại bước đường tân-hóa của dân-tộc ta, mà cũng có lỗi làm cho dân-tộc ta phải mang tiếng nhuật-như nữa.

Sự « hồi lộ » với sự « tham nhùng » là hai lối tệ trong mấy « lối tệ » lớn thì mới nói đến. Có người không thương dân-tộc Việt-Nam nên nói xán xà rằng cái tánh hồi-lộ và tham nhùng là cái tánh riêng của người An-nam. Có người xét kỹ nghĩ xa hơn một chút lại nói rằng cái tính ấy là cái tánh chung của người Á-Đông, nhất là của dân Trung-quốc; người An-nam ngày nay mà còn dung dưỡng cái tánh ấy là vì thuộc trước nói theo học-thức, tập theo phong tục của người Tàu đã hơn hai ngàn năm, nay mới nhiệm phong hóa Thái-Tây chưa đầy một trăm năm, thế thì làm sao mà bỏ dứt những tánh cũ cho được. Hai ý kiến ấy một cái thì quá quỵt, còn một cái thì nghe ra có hơi quáng đại, nhưng mà cả hai đều nhệch cho dân-tộc Việt-Nam là hết thấy. Mà người An-nam có tánh ưa hồi lộ ưa tham nhùng hay không mà phải chịu tiếng như vậy?

Có, tôi dám nói lớn rằng người An-nam có tánh ưa hồi lộ, song cái tánh ấy không phải là cái tánh riêng của người An-nam, mà cũng không phải là cái tánh riêng của dân-tộc nào khác, cái tánh ấy là cái tánh chung của nhưn loại trong hoàn-cầu. Cái tánh ấy không ai có tài nào mà dạy được, mà cũng không ai có ý muốn bỏ cho đành bởi vì người nào có việc phải cần cầu thì cũng muốn cho việc mình tính đó được xuôi thuận cho mình có lợi hoặc có danh, mà vì muốn thái quá nên mới đem tiền mà lo lót. Có người không cầu danh cầu lợi, mà vì muốn việc mình được thanh thoả cho mau, nên cũng dùng tiền mà dục nhét. Bạc tiền là huyết-mạch của thế-gian, mà những người có quyền hoặc có thể làm cho vơi lòng những người phải cần cầu ấy, chẳng phải họ là tiên hay là phật gì mà họ không thêm bạc tiền, huấn chi người đem của hồi đến họ thường dùng lời nhỏ-nhệ mà cầu, bởi vậy cho nên khó mà rời cái tánh hồi-lộ của người này họ sanh ra cái lòng tham nhùng cho người khác. Nhưng người có quyền hoặc có thể giúp cho người khác được phương-tiện, hay là được lợi danh, thấy tâm lý của thế gian như vậy mới

thừa đó mà ép ưỡn dửng có gây dựng gia tài sự sản cho nguy nga đồ sộ, dẫu người ta không cầu cũng đòi, hề người ta không lo thì làm thiệt hại. Tuy luật hình trong nước có định tội những người hồi-lộ và những người tham nhùng, và tuy xưa nay thường cũng có nghe toà phạt những bọn ấy hoải, nhưng mà cái tánh hồi-lộ cũng không bỏ và cái lòng tham nhùng cũng chưa hết. Tại sao vậy?

Xưa nay các nhà báo thường bán-soán những thói tham nhùng hoải, thường nài xin Nhà-nước phải tra xét mà làm tội hạng người ấy dặng câu đoan dân què dốt. Hơn một tuần nay mấy tờ báo Langsa ở Saigon lại đem cái vấn đề ấy ra mà nghị-luận nữa, nhưng mà không thấy ai bày cái phương pháp nào để trừ cái lối tệ hồi-lộ và tham nhùng một lần cho tuyệt được. Tôi cũng biết cái lối tệ này rất khó trừ, bởi vì tôi đã nói trước kia rằng tại người có việc cần cầu đem lo liên cho nên người có thể giúp việc mới có cơ mà tham được. Bây giờ muốn trừ lối tệ này thì phải dạy để cho người cần cầu thấu hiểu cái quyền riêng của mình, cho họ biết rằng hệ mình muốn xin một việc nào mà việc ấy không trái lệ luật thì không cần gì phải lo lót với ai, nếu ai có ngăn trở thì mình kêu nài đến quan trên. Còn nếu việc nào mà không nhằm lý không trùng luật thì mình chẳng nên cượng cầu, bởi vì nếu mình cượng cầu mà được việc thì ắt có hại cho người khác, được như vậy mình càng hồ hãm trong lương tâm, mà lại còn dung dưỡng cái thói xấu trong nước nữa.

Ấy vậy bực tri-thức trong nước ta nếu muốn diệt trừ cái thói hồi-lộ với cái thói tham nhùng là thói xấu đã làm hại cho dân què dốt mà lại còn làm nhệch cho xã-hội Việt-Nam nữa, thì chẳng cần phải kịch-bác kẻ tham nhùng làm gì, cứ lo làm làm sao cho dân đoán được khôn ngoan cũng coi biết quyền riêng của mình, không chịu dễ cho ai hiếp đáp. Hễ dân mà thông hiểu pháp luật, có đủ tư-cách, thì tự nhiên khỏi bị lường gạt, tự nhiên không ưa vọng cầu, chứng ấy tánh hồi-lộ đâu không dứt, chớ cũng bớt được nhiều, rồi cái lòng tham nhùng đâu còn, chớ cũng bớt được nhiều, mà làm lại ai nữa được.

Viên-Hoàn.

Đính chánh

Kỷ báo ngày 8 Aout là số 33, nhưng ấn-công sắp lộn là 37 nên nay có lời xin đính chánh lại.

Bồn-Quán.

VĂN UYÊN

TỰ THÂN

Năm châu thiên-hạ đất trời chung, Mấy chục năm nay đạo chưa cùng, Đốc tới Luân-dân rồi thăng-mãng, Mong qua Nền-trước lại bản-dùng, Núi Ma-thiên-lân chưa lên xuống, Biển Thái-bình-dương chưa rút-dùng, Nghe nói Bari là thắng cảnh, Tình đi tình lại tình như không.

LÃO-NGAT.

VINH HAI BÀ TRUNG

Tham Tân Tô-Dinh, giận dưng dưng, Khởi nghĩa oai linh rừng núi sông, Cát gành sơn-lũ, em giúp chi, Huoi gươm tiết-liệt, vợ thù chồng, Ba năm cơ nghiệp cầm chưa vững, Mấy trận Tây-lỗ phải sạch không, Thành bại tại trời, tên tại sử, Ngàn thu hương khói hương khôn cùng.

LIÊN-HUỆ

CƯỜNG ĐAM

TÔI THU'ONG CHỦ' QUỐC-NGŨ

Mấy ông chủ-bút các báo lễ gặp nhau thì hỏi: « Ai mến quốc-vân ». Nay tôi để trả bài này như vậy thì cũng đủ hiểu là tôi mến, không cần coi cái tên kỳ, chắc chữ v. cũng biết trước là của thành tôi viết. Người ta hỏi một dăm, mình trả lời một nề, người ta là bậc tài mà mất quốc-vân, có hỏi là hỏi người đồng bọn mà mình đem xen vào, mình không đến, người ta cũng cho là khất-khàng.

Tôi thương chữ quốc-ngũ lắm, không phải thương mà cho rơi cho rơi như ai, thiệt tình tôi cũng như cưng trướng, hứng như hứng hoa. Mấy tôi thấy ai động đến nó, dể nó một vài rồi thì tôi phát diện lên.

Tôi nghĩ tiếng An-nam nhiều tiếng, mà hai mươi mấy chữ ráp lại viết được hết, không sót tiếng nào, nghĩ lại quí quí, mà lại rằng làm. Như vườn, giương, đường mà viết ra rành ba nghĩa. Như than, than, một, một, ít, ít, v. v. ai học tới thì cũng hiểu nghĩa rành rẽ, cho nên tôi mến cái sự rành rẽ, ai động đến tôi tôi khó chịu.

Chữ quốc-ngũ của ta quí hơn chữ của nước là tại nó dễ học. Chữ tây, chữ tàu, chữ Anh-lê, học ba năm vị chữ ta viết được hết một tiếng người ta nói: chữ chữ quốc-ngũ học lâu lắm là ba tháng thì viết được hết, học được chữ quốc-ngũ mà người An-nam viết, chữ không đặng tôi cái chữ chữ tàu mà viết bằng quốc-ngũ. Đọc, thì học trong ba tháng học được hết, còn viết thì học hai ba năm chữ là viết không sai nghĩa cho lắm. Nghe nói có người học làm, không có tài trường bao giờ mà cũng học được viết được. Nhiều người đến-bà không biết học, thấy con học, nghe làm mà cũng biết. Có một người, chồng đi xa, viết thư thăm như vậy:

Mìn ơi, tui nhớ mìn lắm, con nó hỏi mìn ai là dân thì tui đau dục ruột (mìn ơi! tui nhớ mìn lắm, con nó hỏi mìn ai là dân thì tui đau dục ruột). Một câu văn thế như vậy mà tui có mìn chữ, nhưng theo quốc-ngũ cách mìn thì cũng không trật gì, đủ hiểu là người đến-bà ấy học với thầy nào và học bao nhiêu lâu, còn chữ quốc-ngũ dễ hay là khó học.

Người ta hỏi ai mến quốc-vân, mình đã trả lời rằng mình thương chữ quốc-ngũ, chắc người ta trẻ mới mà cho mình dốt, vậy mình có chịu dốt không?

Thưa các ngài, tôi xin chịu dốt. Tôi biết có chữ quốc-ngũ mà thôi, chớ chưa hiểu rõ quốc-vân là gì?

Thưa ừ, dĩ nhiên là quốc-vân là của mình. Văn là gì? Nếu văn là của mình, thì câu thơ của người đến-bà tôi vừa mới kể lại trên đây là văn hay sao? Chớ các ngài nói là không. Các ngài nói văn là của mình, bài viết mà làm cho người đọc biết khoa khoa, có cảm hứng, ừ, được rồi. Tôi có một tập vở tôi chép những câu hát lời thơ mà tôi hát mà ru tôi ngủ, như:

Vĩ dẫu tình bạn muốn thôi, bèo dưng bể dẫu cho rồi bèo trôi.

Khen ai kiếp trước khéo ta, cho nên con cháu vông dẫu nghìn ngàn.

Bây giờ đây tuổi tôi đã quá nửa đời người, mỗi khi tôi ngâm nga đến mấy câu ấy thì tôi bắt khoan khoái trong lòng, tôi có cái cảm hứng nhớ tới mà tôi. Như vậy thì mấy câu ấy có phải là văn không?

Các ngài có lẽ nói không phải, văn thì phải đối phải đáp, có vần gì xuôi thì như vậy. Khôn nản cho tôi, tôi cũng có chép mấy câu mà tôi hát mà đối đáp rất dưng, rất rành rẽ, như:

Trăng bao nhiêu tuổi tôi trăng già, Núi bao nhiêu tuổi tôi núi non, Đã phải văn chưa? Nếu như vậy mà chưa phải văn thì tôi xin quí gởi xuống mà hỏi các ngài coi văn là gì, quốc-vân là gì?

Các ngài là văn sĩ, chắc các ngài biết rõ hơn tôi. Tôi đợi các ngài trả lời thì phát tới kỳ báo sau, một hai tuần lễ, lâu lắm. Nay tôi xét những bài của các ngài viết mà nên cái danh văn-sĩ, tôi chắc các bài ấy là quốc-vân. Nhưng mà, tôi nghĩ tới quá, tôi đọc các bài ấy thấy các ngài viết như vậy, không phải ai cũng viết như vậy, nhưng tôi chắc ngoài trừ các văn-sĩ như các ngài, người thường học tới cũng như tôi. Hay là văn thì phải viết cho người ta nghe đâu?

Tôi để coi hát, nghe hề nó điệu: Quốc dĩ văn vi bản, văn dĩ thực vi tiên.

Thôi tôi hiểu rồi. Văn dĩ thực vi tiên, là văn trước viết phải an. Viết mà không an được là viết văn: viết mà bị vua dấy hay chém thì là viết bậy, chớ không phải viết văn. ừ, thì viết mà an là viết văn, người viết như vậy là văn-sĩ. Còn mấy người xe bánh mì đi phát cho các nhà, tôi thấy họ có văn-sĩ, họ có đưa ra một d bánh thì họ viết mấy chữ vô số, họ như như vậy mà cầm ngày hai bữa, cầm con áo v. Họ có viết văn không? Họ có phải là văn-sĩ không?

Tôi nói điều này giờ mà cũng không biết trả lời được, huống trí lên làm sao. Đánh phải đợi các ngài dạy coi văn là gì, quốc-vân là gì, văn-sĩ là gì?

Cường-sĩ: THẤT-LANG.

Mặt dãi

Bác cả Ngân ở rẫy bãi lên Saigon chơi, vào tiệm hút thuốc mà gao lòng mặt. Lúc thì dưng ca thì ông nói: Mọi năm làm hai đồng một thùng của chúng tôi hạ giá như vậy thì thợ cạo cũng phải hạ giá. Sao lại cứ giữ một giá hoài vậy?

Thưa ông, không được. Mọi năm làm cao giá thì các ông vui vẻ. Năm nay làm không có giá thì mặt các ông xui xẻo, dài lưng hai cái mặt mỗi năm, là thì thợ cạo chúng tôi tăng giá lên mỗi phải.

HỒ-AN-HIỆN

CUỘC SẬP DẮT NGINH TIẾP QUAN TOÀN-QUYỀN

MERLIN

Nhơn dịp quan Toàn-Quyền Merlin đến Saigon (di chiếc tàu André Lebon) là tiếp rước bày ra như sau này.

I
Quan Toàn-Quyền ở dưới tàu lên tại cầu tàu của hãng Messageries Maritimes rồi đi về phủ Toàn-Quyền, đi ngang qua cầu-quay lại Thủ-ngũ, thẳng tới đường Catinat, rồi đi lên cho tới Nhà-thờ nhà-nước (phía bên sông Dãy-thép chánh), qua cầu đường Norodom rồi vào phủ Toàn-Quyền.

II
Trong lúc lên bờ thì có một khẩu súng giàn ngang cầu tàu lối hãng Char-gers Reunis bắn mười tám tiếng súng chào mừng.

III
Trong lúc tàu vừa cập cầu thì có một bọn nhạc dờ ở ngoài sở Messageries Maritimes đánh bản Marsaillaise.

IV
Từ bến tàu về đến phủ Toàn-Quyền, thì có một toán binh mã-kỵ đóng số thành đội. Còn bên đi xuống bến tàu, thì toán binh này theo hầu quan Thống-dốc Nam-kỵ.

V
Mấy đội quân khác ở Saigon ở Ó-ma và ở Cholon thì giăng theo hai bên đường đi.

VI
Một đội lính-tập bốn mươi người ở một viên quan-ha làm đầu, đứng giăng hầu dưới bực thang lên trước dinh Toàn-Quyền.

VII
Mấy viên quan võ và binh lính đều phải mặc đồ trắng cho trùng cách.

VIII
Trong lúc quan Toàn-Quyền đi ngang qua thì phường-nhạc của cơ binh đánh mừng bản Marsaillaise, và kèn của mấy đội quân thổi bản Aux Champs, La Marche.

IX
Khi xe quan Toàn-Quyền đi qua khỏi rồi mười phút thì mấy toán quân lính đều đứng trở về.

Khi quan Toàn-Quyền vào phủ rồi, thì kẻ dờ viên chức các sở ra yết kiến ngài, theo như thứ tự sau này:

1) Quan phó Toàn-Quyền Đông-pháp;

2) — Quan Thống-dốc Nam-kỵ;
3) — Mấy ông hội-viên Thượng-nghị-viện có mặt tại Saigon.

— Quan Đốc-lục-quân,
— Quan Quân-lý sở Đê-hình;
— Quan Quân-lý sở Tài-chánh;
— Quan Đốc-thủy-sư;
— Quan Hội-trưởng hội-dồng Quân-lực Nam-kỵ;
— Quan Hội-trưởng phòng Thương-mại Saigon;
— Quan Hội-trưởng phòng Canh-nông Nam-kỵ;
— Ông Lê-văn-Trung, cựu Hội-dồng quân-bat, hội-viên Thượng-nghị-viện.

4) — Nghị-viên Hội-mặt-nghị Nam-kỵ;
5) — Quân-lực-nghị-viên Nam-kỵ;
6) — Mấy thuộc-viên của Toà phúc-án và của phòng-văn quan Chương-lý Saigon;

7) — Mấy hội-viên của mặt nghị-hội Nam-kỵ;
8) — Quan Phó Đốc-cải-quản cơ binh ở Saigon, ở Nam-vân và ở Vũng-tầu (Cap St-Jacques);
9) Mấy viên chức ở Thành-phố Saigon và Cholon;

10) — Toàn-Quyền phủ văn-phòng tá-lý và các quan làm đầu các sở ở phủ Toàn-Quyền;
11) — Toà sư, Quan-toà tập-tụng ở Saigon, toà Thương-mại;

12) — Phòng Thương-mại và Phòng Canh-nông;
13) — Quân cơ-mặt-nghị-viên của quan Đốc-thủy-sư;
— Quân cơ-mặt-nghị-viên của quan Phó Đốc-lục-quân;

14) — Các quan làm đầu mấy sở quân-lực;
15) — Phái-viên của các quan võ;
16) Phái-viên của sở Institut Pasteur;

17) — Phái-viên của sở Đê-hình (Trang-sư, Trưởng-toà);
18) — Phái-viên của các sở Thành-phố Saigon Cholon;

19) — Các ban trưởng và viên Đổng-lý phòng Thương-mại Cholon. Viên chức Lang-sử đứng trước, viên chức bản-quốc đứng sau.
Một chỗ để dành tại phòng tiếp khách ở phủ Toàn-Quyền cho các vị binh-hút báo-chương.

CÔNG VĂN LƯỢC-LỤC

SỞ GIÁO-HUÂN

Thầy Dương-vân-Chiến, Giáo-tập hạng năm đang dạy tại Bachelier để linh dục quan tinh Soctrang.

Nghề các toà công-sứ

Theo lời nghị quan Toàn-Quyền để ngày 27 Juillet 1923, quí-vị kể tên sau đây đang làm công-sứ ở các toà Công-sứ Cao-mên, Nguyễn-duy-An và Trương-Thu.

Sở khám-đặt

THẮNG CHỨC

Qui-vị đang tên sau đây đang thăng chức trong sở Khám-đặt vì giúp việc lần năm kể từ ngày 1er Juillet 1923:

Lên chức Thử-biên hạng tư:

Ông Lê-vân-Huân.
Lên chức Agent technique hạng ba:

Ông Trần-vân-Ngọc, Phạm-huy-Cam, Lê-vân-Tung, Nguyễn-Đinh-Thước kều là Tr. Ngô-trung-Lu, Nguyễn-vân-Quốc kều là Vinh.

Sở Canh-nông

Qui-vị nêu danh sau đây đang thăng chức trong sở Canh-nông vì giúp việc lần năm kể từ ngày 1er Juillet 1923:

Lên chức Agent technique principal hạng nhì:

Ông Trần-vân-Hoai;
Lên chức Agent technique hạng nhì:

Ông Nguyễn-vân-Man.

Thiên bđ

— Ông Lê-vân-Thân, Lương-y bản-quốc hiện đang giúp việc tại Nhà-thờ của Thành-phố Saigon nay đang thăng bổ vào Cholon.

— Ông Nguyễn-duy-Chi, Lương-y bản-quốc hiện đang giúp việc tại Đường-đường bản-quốc ở Cholon nay giao cho quan Đổng-lý Hội-Công-dồng Thành-phố Saigon sử dụng.

Sở Giáo-huân

Qui-vị: Nguyễn-vân-Cao, Trần-phá-Phung (Cholon) và Võ-vân-Son (Taman) Trợ-giao bản-bổ này đang vào ngạch Trợ-giao tập-thể hạng tam.

Thầy Nguyễn-vân-Thổ, Giáo-tập bản-bổ đang giúp việc tại trường Phú-lâm (Cholon) nay đang lên chức Giáo-tập thiết-tho học làm.

Sở tân-đạo

Thầy Nguyễn-tân-Lai, Thợ-kỹ học-tập sở Tân-đạo đang thăng chức Thợ-kỹ thì sai hạng ba kể từ ngày 1er Juillet 1923.

Sở Kiêm-lâm

Thầy Vương-huân-Quốc đang nộp đơn vào sở Kiêm-lâm ở Nam-kỵ làm tạm chức Thợ-kỹ kiểm-chức hoa-sanh, lương bổng mỗi tháng là 27230.

Thiên bđ

Vì lời nghị quan Thống-dốc Nam-kỵ để ngày 8 Aout 1923:

Ja bđ ông Bùi-ngọc-Tho, Thợ-kỹ hiện bản-bổ một bình việc di thể cho thầy Lê-vân-Tá, Thợ-kỹ hạng nhất ở toà Thương-thợ đang phép nghỉ.

Ja bđ ông Nguyễn-vân-Thư, Huyện-lưu hiện đang giúp việc ở Long-xuyên và ông Trần-ngọc-Thước, Thợ-kỹ hiện bản-bổ một bình việc nay đang lên giúp việc ở toà Thương-thợ (pháp-nhật).

Ja bđ ông Lê-ngọc-Chiến, Thợ-kỹ hiện bản-bổ một bình việc di thể cho thầy Phan-vân-Chiến, Thợ-kỹ ở toà Thương-thợ (pháp-nhật) di thể khác.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

HỘI NHÀ MÁY XÂY LỬA VIÊN-DÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

HỘI NẬT DÀNH VỐN HƯN 25 TRIỆU QUAN TIỀN LANGSA ĐỀU, ĐỒNG TẤT SỐ
 Ở TẠI SAIGON, ĐƯỜNG BELGIQUE, MÓN BÀI SỐ 15. — NHÀ MÁY XÂY VÀ KHO TRÙ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LỬA

MUA LỬA VÀ LÃNH ĐÁN LỬA — GIỮM TIỀN LỬA VÀ THỂ LỬA — LÃNH LỬA GỬI KHO

TRƯỚC KHI BÁN LỬA xin hỏi bản hiệu; nếu vị diện-chủ nào mắc đi không đúng thì viết thư cho bản hiệu sẽ đến viếng mà bán luận. — MUỐN HỎI CHI THỈ BỎN HIỆU

SẢN LONG CẤT NGHĨA CHO HẾT.

CÓ ĐẶT HÀNG NGÁCH TẠI CÀNH THƠ và có lập thành mua lửa nơi các chỗ thị-tư.

Phòng việc : ở tại đường Belgique, món bài số 15

Những bằng tốt nghiệp còn đọng lại

Mấy tên kẻ dưới đây đã thi đậu thi
 phải đến nơi Thượng-thor Saigon (Tòa
 nhất, phòng ba) mà lãnh bằng cấp.

Brevet Élémentaire :

Của tên : Nguyễn-văn-Chiến, sanh
 ngày 10 Aout 1901 tại Tân-phủ-Tây
 (Bentre) ; Lâm-ngọc-Pay, sanh ngày 5
 Janvier 1902, tại Tân-xuyên (Baclieu) ;
 Trần-văn-Lê, sanh ngày 20 Février
 1901, tại Mỹ-châu (Mytho) ; Phạm-
 công-Triều, sanh ngày 18 Novembre
 1895, tại Bình-hòa-xã (Giadinh) ;
 Nguyễn-văn-Ngà, sanh ngày 14 Sep-
 tembre 1891, tại Mytho ; Phan-văn-Ve,
 sanh ngày 10 Aout 1900, tại Diê-hóa
 (Mytho) ;

Diplôme d'études complémentaires
 franco-indigènes.

Lê-văn-Điền, sanh ngày 15 Aout
 1905, tại Diêu-hóa (Mytho) ; Huỳnh-
 công-Hiền, sanh ngày 3 Janvier 1901,
 tại Phước-lê (Baria) ; Dương-văn-
 Trang, sanh ngày 2 Janvier 1902, tại
 Bình-phước-nhì (Gocong) ; Nguyễn-
 công-Huân, sanh ngày 18 Janvier 1902,
 Bình-mỹ (Chaudoc) ; Trần-văn-Việt,
 sanh ngày 25 Aout 1899, tại Saigon ;
 Trần-văn-Dang, sanh ngày 9 Février
 1900 tại Bình-tâm (Tanan) ;

Certificat d'études physiques chimi-
 ques et naturelles

Trần-nhu-Lân, sanh ngày 17 Janvier
 1896, tại Rach-giá ; Nguyễn-văn-Tung,
 sanh ngày 11 Aout 1897, tại Cholon.

Tòa Tập-tụng bốn-quốc

Quan quyền Toàn-quân Đông-
 pháp mới ký tờ nghị-định cho
 lập ra Nam-kỳ các tòa tập-tụng
 bốn-quốc. Chữ « Quan tòa Tập-tụng »
 sẽ ban luận cho mỗi viên chức sau
 đây mà thôi :

1) Cho mấy ông Đốc-phủ-sứ, Phủ
 và Huyện, mấy ông Thừa-biên bốn-
 quốc thuộc về phủ Thống-độc Nam-
 kỳ, mấy ông Thông-ngôn an chet và
 mấy ông Thừa-biên kiêm chức Thông-
 ngôn ở các tòa án đang giúp việc cho
 nhà-nước, và ít nữa cũng phải giúp
 việc đăng hai mươi năm cho nhà-
 nước rồi và phải gởi ở Nam-kỳ.

2) Cho mấy ông Lãn-sĩ và cũ-nhơn
 luật, cho mấy sinh-viên tốt nghiệp ở
 trường Pháp-luật và Chánh-trị ở
 Hanoi mà gởi ở Nam-kỳ. ít nữa phải
 có giúp việc mười năm trong một sở
 nào ở Đông-pháp.

Các quan Tòa Tập-tụng thì quan
 Toàn-quyền sẽ cử đặt do theo quan
 Quân-lý sở Đê-hình, quan Chánh-tòa
 phúc-án và quan Chương-lý giới-thiệu.

Nhà-nước sẽ chọn mấy quan tòa
 Tập-tụng nói trên đây theo số
 mấy vị xin ứng cử cuộc-thi tuyển lấy
 quan tòa Tập-tụng đã dựa và đã có
 làm theo hai điều kiện sau này :

Điều thứ nhất. — Mấy người muốn
 ứng cử phải có lệnh của quan Thống-
 đốc Nam-kỳ cho phép mới được. Số
 chọn lấy bao nhiêu và ngày mở hội-
 thi thì do nơi quan Toàn-quyền định.

Cuộc thi tuyển lấy quan tòa Tập-
 tụng đây thì sẽ mở ra ở tại Saigon.
 Hai thí thi hai bài thi viết và một bài
 hạch miệng.

Điều thứ nhì. — Mấy người đã đậu
 rồi thì phải đi tập-thuê ba tháng ở
 một tòa Tập-tụng hay là một Tòa-sơ
 nào, rồi mới được đi làm quan
 tòa Tập-tụng.

Điều thứ 3. — Mấy quan tòa Tập-
 tụng trong khi ra ngồi tòa thì phải
 mang một cái gậy dài bằng nhiều
 màu là cam có tự bằng nhiều-xanh.

Điều thứ 4. — Khi quan tòa Tập-
 tụng đăng lĩnh đi lãnh việc thì có
 quan chánh Tòa-binh gởi đến một
 cái thư định ngày nào giờ nào phải
 đến tòa đăng lĩnh rằng mình sẽ lo
 cho vườn trôn phần sự và giữ kính
 những việc nghi-luân.

Điều thứ 5. — Khi nào quan tòa
 Tập-tụng phải vắng mặt, hoặc bị đau,
 hoặc đăng phép nghỉ, thì Nhà-nước
 kén một người đã thi đậu quan tòa
 Tập-tụng bốn-quốc mà chưa bỏ đi

đều thế cho viên quan ấy. Viên
 quan đến thế đó cũng phải thế nơi
 tòa như khi trước vậy.

Điều thứ 10. — Chữ Thư-ký của
 tòa Tập-tụng lãnh cái trách-nhiệm của
 quan Lãn-sự tòa-án thì sẽ giao cho
 mấy vị Thư-ký kiêm-chức thông-ngôn
 ở sở Đê-hình ít nữa cũng phải giúp
 việc Nhà-nước đăng ngoài 10 năm.

Điều thứ 11. — Mấy viên Thư-ký
 của tòa Tập-tụng thì do nơi quan
 Thống-độc Nam-kỳ cử, có quan
 Chương-lý giới-thiệu. Trước khi đến
 lãnh chức việc của mình, mấy viên
 Thư-ký đó phải đến tòa mà thế rằng
 mình sẽ lo phần-sự ngày tháng và
 cho vườn trôn.

Điều thứ 12. — Khi nào viên Thư-
 ký tòa Tập-tụng vắng mặt thì quan
 Chương-lý sẽ sai một vị Thư-ký khác
 ở sở Đê-hình giúp việc ít nữa là 10
 năm, đến thế cho. Người quyền chức
 Thư-ký tòa Tập-tụng này cũng phải
 đến Tòa thế như người trước vậy.
 Lương bổng cũng đồng như viên Thư-
 ký thiết-thọ của Tòa Tập-tụng.

DÔNG-PHÁP-THỜI-SU

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước 8.175
 Ngân-hàng Đông-Pháp... 8 80
 Ngân-hàng Hongkong...
 Shanghai. 8 80
 Ngân-hàng Chartered... 8 80
 Sté de Gérance de la Ban-
 que Industrielle de Chine. 8 75

GIÁ LỬA

Lửa chớ đến nhà-máy Cholon (mất
 bao) mỗi tạ 100 kilos, là :
 Vinhlong 4 \$ 90 tới 5 \$ 00
 Gocong 5 10 » 5 20
 Baixau 5 10 » 5 20
 Baclieu 5 20 » 5 30
 Giá thường bực
 trung 4 50 » 1 60

Một vụ án cướp

CAMAU. — Hôm 30 Juillet rồi có tên
 Nguyễn-văn-Bôn đi sam-bôn từ Camau đến
 Viên-An đóng chủ cuối. Đi đến khúc rạch
 Gành-Hào gặp với rạch Mương-Dào, thì
 người con nước, tên Bôn tỉnh đi nữa
 không động bên đầu lại đó. Trời đã tối rồi,
 bốn người đi với ra đều ngủ, còn một
 mình va trong lòng không động an vị ở chỗ
 vắng vẻ như thế, nên theo theo họ. Chờ
 tới một giờ khuya, một bọn an cướp 12 đứa
 ào xuống sam-bôn đánh đập mấy tên ban
 chèo ghê rất dữ dội cho đến nỗi mấy đứa
 đó không cựa quậy gì nổi mới thôi. Còn
 chủ ghê là tên Bôn, thì nó bắt trời lại. Rồi
 đó bọn an cướp mới lục soát lấy hết, nắn
 tiền bạc, quần áo, mền, mùng, cho đến đồ
 ăn ở dưới ghê nó cũng lấy hết.

Xong rồi bọn an cướp chia cho nhau
 rồi đi tản lạc hết.

Tên Bôn tỉnh lại rồi bèn rần rần cũng
 mấy tên ban chèo sam-bôn về Camau đăng
 báo cho sở Sơn-Đinh hay.

Khi ông Cô-Chiêng nghe báo rồi liền tức
 tốc đi đến chỗ tra xét, bắt được tên
 Nguyễn-văn-Cu là đầu đảng ban an cướp
 đó. Tên Bôn nhia mặt biết là tên này có
 danh và có mấy tên ban của ra để làm.

Tên Cu chối cãi, song không ai tin, vì
 tên này người ở đó nói thì nó là một tên
 gian xảo đáng sợ lắm.

Vụ này còn tra xét.

Còn trong mấy người bị an cướp đánh,
 có hai người bị bệnh khá khá, nên nay đã
 vào nhà thương Camau điều dưỡng.

XE ĐIỆN ĐÃ CHẠY RỜI

SAIGON. — Xe điện đã khởi sự
 chạy hôm 6 Aout này lối bốn giờ rưỡi
 chiều, chạy từ Saigon về Bình-tây mà
 thối, còn chận đường Saigon-Govap
 chưa thấy chạy. Không có xảy ra điều
 chi lạ.

Một tên móc-túi bị bắt

SAIGON. — Ở châu-thành Saigon
 háy giờ những bọn gian giảo « móc-
 túi » rất nhiều, thứ nhất là mấy chỗ
 đông người, như ở trong Chợ-mới
 Saigon hay là ở mấy ga xe-lửa, vậy
 chúng ta phải khá coi chừng cho
 làm mới tránh khỏi bọn đó.

Mới đây, hôm bữa 5 Aout có tên
 khách Trịnh-Cang, nghề nấu ăn ở
 đường Espagne, đi chợ mua đồ,
 trong lúc nó đứng gần chỗ mấy tên
 đăng gác ở trong chợ, bỗng chột

nghe dường như có một cái tay của
 ai thò vào túi áo của nó, nó vàng dấy
 lại liền. Tên móc túi, vụt chạy, nó
 bèn trao số bạc của nó đã lấy được
 đó mười đồng bạc giấy cho một tên
 đồng lõa của nó đứng nó chạy cho đỡ.
 Tên này trong lúc bối rối làm rồi
 năm năm giấy một đồng.

Tên Trịnh-Cang la lên thì có một
 người lính gác chạy đến bắt tên
 này dẫn đến bắt. Nó khai ra tên Tò
 là đồng lõa với nó, nhưng tìm bắt
 chưa được.

Vì ngọn rau tàu lá

Saigon. — Ở gần phố cổ Ba, có nhà
 thầy sấm làm việc tại nhà hàng Thiệt-
 Nghiệp. Sau nhà thầy ấy có miếng
 đất trống, có trồng rau, hành, riềng,
 chuối. Sắp đây từ có Ba thường lấy
 mấy củ rau để Ba đến xin ngửi rau,
 tàu lá, củ riềng. Ban ngày thì xin
 ban đêm thì... cắt đại không biết.
 Đã có cho mà còn bị ăn-cắp nên tức
 mình sau đến hỏi nữa, đang thầy sấm
 không cho.

Vậy mà sanh ra sự xích mích nhau.
 Ngày nọ đang có Ba mất một cái
 bông, có Ba nghi cho con thầy sấm
 hái, xóc lại nhà động cửa, lớn tiếng,
 nói nhiều đến bắt nhà-làm cho thiện-
 hạ xum nhau lại mà xem. Bữa ấy trong
 nhà đi khỏi hết. — Đến chừng thiếu
 vài hay tự-sự, ý muốn ếm cho mới
 có Ba đến nói chuyện, mà có ý miên
 sai đây-từ đi trả lời. — Vì vậy nên phải
 đến tụng đình. — Ngày thứ ba 7 Aout
 Tòa Tiểu-bình, Saigon y lời xin của
 tiền-vạ và 100 đồng bồi-thường về
 tội nhục mạ người ở chỗ thấp mục
 sở thị :

Mượn dây oan nghiệt đứt người tình chung

Tây-ninh. — Hết nghĩ đến chừng
 nào thì càng thấy những sự tru sầu
 chừng này; cho nên phải con người
 ở trong cõi trần, cái cuộc phong tình
 thường hay dời đổi vì vậy mới có
 duyên phân năm, duyên nửa kiếp,
 hoặc năm bảy tháng một năm, hoặc
 năm ba ngày, hoặc trong giây phút.
 Như có tên Huân-Huân, nhà cửa ở
 làng Long-Điền (Baria), vợ nó tên là
 Trần-Thị-Bích, có hai con ở nhà ở
 Tây-ninh, nay vừa được 4
 tháng. Vợ chồng ăn ở với nhau trời
 2 năm trời ăn dãi nghĩa nặng chẳng
 quên phân ly. Nay phải gặp cái nhơn
 tình ác-nghiệp nên trời có đời phân
 lìa chẳng gặp nhau nữa.

Số là tên Huân có tánh ghen, vì vợ
 nó ăn ở bất bình chỉ đó... cho nên
 năm ba phen rầy la mà Thị-Bích... chẳng
 hề sửa tánh tình theo ý chồng, cho
 nên tên Huân mang đem lòng thương
 vợ khổ nỗi cách phân, nên ngày 7
 Aout rồi dây anh ta thừa lúc vắng vẻ
 mới dụng dây dầy treo mình trong
 rập bát nơi chỗ góp tiền giăng mà
 chia lìa con ban.

Tham thay cho con người phải chịu
 cay đắng trong đời. Vì lợi gạo mình
 tất trời chẳng dặng thấy mặt bà con.

Tình ơi là tình !... cũng vì mấy nhà
 làm hay con người như thế, ai còn
 tiết mại con nham chi !...

Sau lại cũng xin thêm Trần-Thị-Bích...
 hãy ăn năn chữa cái chớ nên học
 theo 1 ôi yếm cụu nghĩ tình làm mà hai
 mạng người vô giá.

A. H.

Lời bàn. — Đời này không những
 một mình tên Huân si tình như vậy
 mà thời và kẻ vô tình vô-nghĩa như
 Trần-Thị-Bích thời cũng chẳng thiếu
 chi. Chẳng không rõ được nét vợ, đến
 khi vợ thay lòng đổi dạ, làm tướng
 trên bóc trong đầu, thời nên vạch mặt
 nó lên nói cho nó biết, rồi trục xuất
 khỏi nhà, tôi chỉ mà phải liêu thân
 cho thiệt mạng? Cái chết của tên
 Huân thật vô lối !

Còn đời như T. T. B. thời đầu
 có sống trăm năm đi nữa thời cũng
 là một cơn cơn để làm cho đục nước
 biển tình chứ không ích chi, tốt hơn là :

Biết đời theo chồng,
 Âm cung đưa gáp cũng không then
 thua.

Phùng-Xinh

Lời rao cần kíp

M. Nguyễn-văn-Giáp, thợ sửa máy và
 đồng-hồ ở đường Amiral Dupré Saigon số
 21, trước vì có việc phải về quê nên có
 gởi các món đồ sau này cho tên-bán này
 rao gùm, ai là người chủ thì xin mới đến
 báo-quân mà lĩnh :

1 cái đồng hồ để bàn, liên xanh, bằng
 nickel.
 1 cái đồng hồ trái-quạt bằng vàng số
 611.000.
 1 cái đồng hồ đeo tay bằng vàng số 5172
 1 cái đồng hồ trái-quạt nickel hiệu Ros-
 cof.
 1 cái đồng hồ để bàn.

YẾT THỊ DẤU GIÁ

PROVINCE DE CHAUDOC
 AVIS D'ADJUDICATION

lieu, date et heure de l'adjudication :
 Inspection de Chaudoc le 23 Aout
 1923, à 9 heures.

Objet de la fourniture : 4008 m3 et
 3902 m3 de cailloutis de granit néces-
 saires à l'empierrement de la Route
 de Chaudoc à Longxuyen par Bình-
 Mỹ.

Importance approximative : 19.200 \$
 et 16.600 \$

Cautionnement provisoire : 320 \$
 et 280 \$ 00

Cautionnement définitif : 3240 \$ et
 3360 \$

Chaudoc, le 27 Juillet 1923
 L'Administrateur,

Bureau où le dossier peut être con-
 sulté : Inspection de Chaudoc et
 Bureau du Gouvernement à Saigon.

Cũng nên dùng thử

Thường xưa nay phân đông hay
 chọn củi, song lẽ xưa kia củi còn rẻ
 chẳng nói làm chi, thời ngày nay củi
 mắc bằng hai, cũng nên dùng than thế
 củi thử một ít lần, thì thấy chỗ lợi
 và tiện nhiều.

Chọn củi thường khó, hay lên nhà
 trên, hư quân áo, mùng mền, thậm
 chí khi nào khách đến thăm mà gặp
 buổi nấu cơm thì lấy làm khó, chịu
 cho khách làm.

Than không mắc chi hơn củi, xin
 hãy dùng thử thì thấy chỗ sạch sẽ và
 chỗ rẻ hơn.

Nguyễn-thị-Thân.

LỜI RAO CẦN KÍP

Chư Nghiệp-chủ và chư Thương-
 gia, mỗi khi muốn mua đồ hay là đồ
 hàng, đừng đi ngai chi hết, hãy đến
 tại Long-công Boy Landry món bài số 17
 đường Bô Bonnard, bên hông rạp
 hát tây thì chư tôn sẽ thấy hàng có
 trữ nào là rượu chắt đủ thứ, đồ gia
 vị và thuốc đến hơn bốn.

Nếu chư tôn không có dịp đến viển
 hàng chúng tôi thì xin viết thư, hoặc
 chữ tay hay là chữ quốc-ngữ gởi
 chúng mà xin cuốn ca-bu-lô có kê các
 món hàng hóa và giá cả thì hàng gởi
 cho liền.

Mẹ-củ, con-tiền

Bà-luê khách-Lân, tước nhà ngó
 ong-cop ở gần Trường-tiền cũ
 đường Pellerin, món bài số 102 và 101.

Một ngành-lap thêm một số khách
 phòng cũng trong đường ấy; phòng
 đá rỗng, mát, sạch; từ, bàn, ghế,
 giường và mùng nệm tinh-khiết, có
 chỗ tắm chỗ tiêu dùng máy-nước
 rửa rửa, lại có nhà bếp, phòng ho-
 yering theo mỗi căn; rất tốt đẹp hơn
 số phòng chánh; thật nên yên-tĩnh,
 chóng ồn-áo, không tạp-nạp như các
 nơi khác, qui khách đã có đến rồi
 cũng đã biết, vì bản hiệu không vu
 lợi thái-quá, để cho khách phòng lấy
 làm chỗ nghỉ-phong, làm cho khách
 lấy chơn tâm trả ấy người đem hôm
 ăn-tạp không người-ngủ được.

Số khách-phòng ngành này nếu
 khách viển phương muốn đến Saigon
 chơi lâu ngày hoặc ở đường bình,
 cũng tiện vì rộng rãi lại có chỗ cho
 kẻ phu-sự ở ăn nấu nướng được.

Kính cáo Lạc-châu trưởng Tù
 Chấn-nhơn
 Huỳnh-thinh-Điền, cần khả

HÀNG MỚI QUA

BẦY CHUỘT

(Thư bày này nhay lăm, hề có chuột lại
 ăn thì nó đập chết tức thì; người con không
 bày một).

Thư bày bằng sắt một cái. 0 \$ 20
 Thư bày bằng cây một cái. 0 40
 Thư bày gài chuột nhỏ. 0 15
 Béchard à alcool 1 cái. 0 80
 Canne de voyage en campagne
 một cây. 0 60
 Canne de promenade poignée
 corne 1 cây. 0 80
 Đồng-hồ-ré hiệu Allemand,
 ré 7 lần, kèm chỉ giờ bằng
 rad um, đêm tối ngó thấy
 một cái. 4 50
 Khuôn để lình chụp 6
 Postale (celluloid) một cái. 0 30
 Và nhiều thứ khác rất đẹp.

Món nhiều thứ tốt, giá từ 25 \$ 50 tới 105 \$ 50
 Drap de lit, taie d'oreiller, áo cho con nít nhỏ
 2, 3 tuổi bằng laine, kiểu tốt lăm (Burnous)
 một cái 4 \$ 00.

(Mua sỉ có giá riêng).

NGUYỄN-DỨC-NHƯẬN
 73 Bd. de la Somme
 SAIGON

TRẦN NAM KHONG PHAI

NHÀ HỌA CHƠN DUNG
 NGUYỄN-DỨC-NHƯẬN

Số 73, Boulevard de la Somme
 (NGANG GARE XE LỬA GIỮA CHỢ CỎ)
 SAIGON

Thợ vẽ tiếm này đã vẽ bằng, cấp tối
 nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được
 3 cái bằng-cấp Đẩu-xảo Hanoi; mỗi
 năm rồi dự cuộc Đẩu-xảo thành Mar-
 seille lại được thưởng bằng cấp và
 Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt
 tinh xảo và vẽ trăm năm không phai.
 Chư qui vị muốn vẽ xin gởi hình
 chụp đến hoặc viết thư hỏi, tiếm này
 sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên
 rõ thuế tất giá cả và cả nghĩa phẩm
 minh.

HÀNG CHÁNH BÊN HUỆ-KỶ HIỆU :

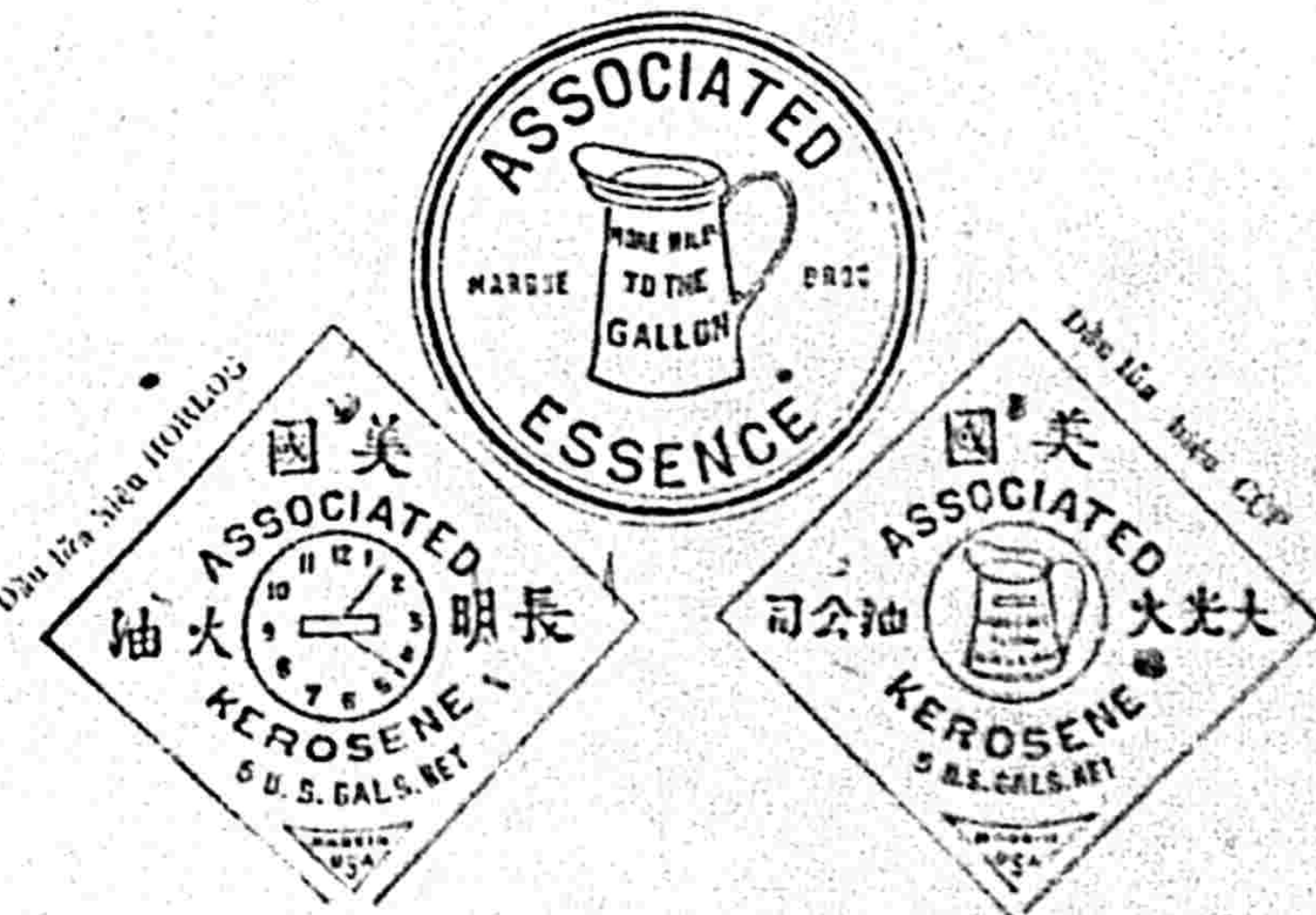
ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA. E. U. A.

Hàng : ASSOCIATED OIL COMPANY OF INDO-CHINA L^{re} làm Đại-lý toàn
 cõi Đông-Pháp, món bài số 31 đường Lefebvre Saigon.

Đánh đầy tiếp đề:
 Associated Saigon

Đầu sáng hiệu BIOC

Đầy theo nội
 số 61

Lời rao

Cho những chư vị và bắt thuốc tây
 hiệu JOB HAVANE đăng rõ, kể từ
 ngày 15 Avril sắp đến mỗi bao thuốc
 có đề một tấm giấy gọi là prime nếu
 ai có phần thuốc đăng tấm prime ấy
 thì lại tại hãng ông BOY LANDRY ở
 đường Boulevard Bonnard món bài
 số 19 mà lãnh một cái đồng hồ vàng,
 đáng giá một trăm mấy chục đồng.
 Vậy qui khách có bắt thuốc hiệu
 này mỗi khi xé ra mà bắt thì phải
 coi chừng cho kỹ.

Nay lại,

TAN TAN HIỆP THÀNH
ở tại đường Viênot số 40 gần chợ Saigon mới.
HUỠNH-VĂN-NHUNG, kẻ-nghiep.

Marque déposée

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đủ mọi mà lại khéo, lại có làm ở ăn trâu có chứng bằng đồng xi-ni-kên (Nickel), quý khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thư thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gửi lập tức Contre-Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỠNH-VĂN-NHUNG, kẻ-nghiep.

HÀNG NHÀ LÀM RA : GIÁ BÁN THIẾT RẺ

TANG-KHANH-LONG chúng tôi mới lập thêm một hàng tại Hanoi số nhà 152 đường Coton, chỉ chuyên chế các thứ hàng kể ra sau đây :

Nón Casque trắng-vàng-sâm, đủ kiểu ; Giày tây, giày hạ An-nam, giầy Nhứt-bồn.

Chiếu trải salon, và cầu thang ; tapis chùi chân ; trường và valises bằng da.

Ghế sô-da, ghế Thonet « chaises ».

Đèn kim trôn, vỏ đèn, đủ kiểu ; hàng bạc : xuyên, lảnh, the, lụa, vải may mùng, đồ thêu, dentelles, ba-ton (cannus).

Nón « feutres » mua tại bên tây. Và khác các thứ con dấu bằng đồng, bằng đá, Cẩm-Thạch vân vân.

Như quý khách muốn mua thứ gì về bán, sẽ có lời nhiều thời xin dời gót ngọc lại tiệm Tang-khanh-Long số nhà 10 đường Catinat và tiệm nhánh Đông-nam-Mỹ số 90 đường Bonnard ; giá cả chúng tôi xin tính theo như ở Hanoi.

Nay kính mời
TANG-KHANH-LONG
HANOI. — SAIGON.

Site anonyme Trung-Huê, Manufacture Cochinchinoise de Tabacs, Cigares et Cigarettes

Quai de Belgique, n° 217 à 221, Saigon
(Nam-kỳ Trung-Huê yên thảo hữu hạng Công-ty)

Thuốc diêm hiệu CON O mỗi gói 20 diêm.

Thuốc diêm hiệu LA TRE mỗi gói 20 diêm.

Thuốc diêm hiệu ngôi SAO mỗi gói 20 diêm.

Thư thuốc này tri danh đã lâu rồi ai ai cũng biết, thiết là ngon gât, nhiều người ưa thuốc thiết ngon thì dùng thứ này làm sao cũng vừa ý.

Chư quán muốn ngó xem mỹ-nhơn ảnh cùng là năm sáng danh sơn kinh vậy nhâm diệp may xin chờ bộ qua rất ưong.

Nguyên vì bản Công-ty chẳng tiếc số tiền : trọng phí rước thay danh họa bên Thượng-hải sang qua vẽ tượng mỹ-nhơn và tranh sơn thủy, mỗi bức đều có đính nguyệt phiến niên hiệu lịch tàu và lịch tây, vài bức đây sẽ ra rất nhiều, nhưng mà không phải bán, bản Công-ty định sách lại cho chư quán như vậy :

Ái có đủ 20 cái bao thuốc Ngôi-sao thì đổi tặng 1 bức mỹ-nhơn và lịch.

Ái có đủ 25 cái bao thuốc Cây-tre thì đổi tặng 1 tấm sơn thủy và lịch.

Ái có đủ 20 cái bao thuốc Con-o thì đổi tặng 1 tấm hình và lịch hoặc mỹ-nhơn hoặc sơn thủy.

Như ai có ba thứ đủ 30 cái cũng đổi tặng 1 tấm hình và lịch hoặc mỹ-nhơn hoặc sơn thủy.

CHỖ ĐỒI HÌNH VÀ LỊCH :

Cholon. — Lương-phước-Sanh, Rue des Marins, n° 225.

Cholon. — Chấy-ký-Lan, Rue Cándot, n° 66.

Vậy ai có bao thuốc không mà nhân hiệu của hãng này lại mau đem đến mấy hãng đã nói trên đây mà đổi thì đúng liền chẳng sai.

Bán sỉ và bán lẻ các thứ trà của Annam
Bán đủ các thứ hàng hóa ở ngoài Bắc
May quần-áo dài Annam, và đồ Tây

Trà mạn ướp các thứ bông thơm.
Trà tàu người mình chế ra. Uống nó ngon lắm.
Trà hột, có thứ thiết tốt, cũng có thứ vừa vừa.
Trà nư, ướp bông thơm.
Lá vối, nư với 2 thứ này uống nó lên lắm.
Các thứ pôn Casques.
Giày hạ dòn ông, dòn bà.
Đép dòn ông, dòn bà. Và các thứ hàng hóa Bắc.
Thợ may thiết khéo, may đồ dài dòn ông, dòn bà, và đồ tây đủ kiểu, xin làm theo vừa được lòng quý ông, quý bà, còn giá cả, tính phải chăng.

PHƯƠNG-THÁI
đường d'Espagne số nhà 151
Chủ-phạm : **NGUYỄN-THỊ-THÌN**
Kính mời

PHÒNG TRỒNG HANG THIÊN NGHỆ
HIỆU LÂM-QUANG-SĨ
N° 92, Boulevard Bonnard
Ngang nhà thuốc thì (chợ mới) Saigon

LÂM-NGOC-THẠCH
Trên lầu N° 58, Rue d'Adran
Ngang tòa Tân-Đào (chợ cũ) Saigon

Kính cùng quý Ông, quý Bà, quý Thầy và quý Cô đang ở : Nguyên chúng tôi làm nghề trồng rừng và lịch rừng vàng có hơn tám năm dư, nên sự kỹ càng, chắc chắn và khéo léo của chúng tôi làm chẳng khác chi người Langsa, song một điều nên lưu tâm là nghề chúng tôi làm rất riêng của người thợ vậy mà thôi.

LÂM-QUANG-SĨ
Kính coá

TIỆM
HÀ-PHU-ỐC-SANH
Vinh-Phước — Saïce
Một căn phố trứ dư thứ thuốc Tây Tàu thần hiệu.
Dầu thơm, giấy, viết, mực, để học trò dùng.
Một căn phố bán xe máy và đồ phụ tùng. Rượu Tây, rượu Tàu, đồ hộp và đồ dùng trong đám tiệc.
Giày, nón, giầy, guốc lặc-ký, áo dài, áo quần, quần áo may y phục Annam.
Cũng có bán đủ thứ thuốc của tiệm Nhị-Thiên-Đường Cholon.
Trên lầu lầu có cho mượn Phòng-ngủ.
Tiệm này buôn bán chắc chắn và ếp rước từ từ ; giá mỗi hơn các nơi.
Xin đồng-bang quang cổ, tôi hết lòng đối ơn.
Nay kính mời.
Chủ-nhơn : **HÀ-PHU-ỐC-SANH**.

NAM-HOÀ-THAT
SELLERIE HARRACHEMENT
N° 150, Rue d'Espagne — SAIGON

Tiệm này của người Annam, có may đồ bất kể ngựa, da tây, da dỏ, da thú, lớp nuôi may nệm cho xe hơi, xe ngựa, xe kéo, và vỏ xe hơi bằng mây đen khít, (Vulcanisation) y theo lối giáo, bề cỡ cũ và lại không có tính tiền.

Lãnh làm ghế nệm ngồi có ruột gà (Resorts) lớp bằng da, nỉ, nhung, bố có bông ; có làm dây nịch bằng da tây theo kiểu kim thời, rất đẹp.

Tiệm này bán mỗi món đều giá rẻ hơn các tiệm khác.

Quý-khách trong lục châu có muốn mua hay là hỏi việc chi xin mời đến tiệm tôi thương nghị, hay là viết thư thì tôi sẵn lòng hồi âm lập tức.

Toàn là thợ Nam-kỳ làm trong tiệm này.

Chủ-nhơn Linh đôn,
PHẠM-VĂN-NGO.

DU'ONG-DIEN
Marchand de Meubles
Rue Catinat 109-111-113
SAIGON

Tiệm tôi có bán giường đồng chơu vườn, đồ mộc non bằng đồng ở bên Huế-ký mới lại.

Giường đồng sắt, cây, theo kiểu kim-thời.

Bàn ghế, tủ kiến, đá cẩm-thạch và các thứ ghế hiện THONET lại có tủ, bàn, ghế đánh vernis tampon.

DUONG-DIEN

IMPRIMERIE DU CENTRE
Louis MINH
76, Boulevard Bonnard, Saigon, 76.

NHÀ IN « IMPRIMERIE DU CENTRE »
CÓ DÙ CÁC THƯ CHỮ
TÂY, QUỐC-NGŨ, ANNAM LỚN NHỎ ĐỀU CÓ
ĐÃ IN MAU MÀ GIÁ LẠI RẺ.
TẠI ĐÂY CÓ ĐÓNG SÁCH DÙ KIỂU VÀ BÀN GIẤY

PHAI NGŨ THUỐC GIA

Kính lời từ với Lục-Châu Chư-Tôn được rõ, những các thứ thuốc Cao, Đơn-Huân-Tân của bản Đường đều là thuốc của ông Lương-Vi-Tề-Sanh bản thân ra công chọn lựa các thứ thuốc được nơi mấy Danh-San mà chế luyện cho như thiên tận mỹ, rồi mới đem ra mà cứu chữa giúp đời, dùng linh ông Phật mà làm kỳ diệu.

Xưa nay cứu sống mạng người lấy số ngàn muôn mà kể, khắp cả Hoàn-Cần đều xưng danh tụng đức, thiết bôn Đường mừng chẳng xiết chi.

Chúng tôi mới đây lại có kẻ gian nò giục đồ tư lợi, chẳng kể tôn nhưn nên nò dùng các thứ thuốc rất xấu hèn mà chế ra thứ Cao-Đơn-Huân-Tân rồi nò để hiệu là... Tiên-Đường gđo v.v rồi nò nhái theo kiểu của bản Đường mà làm những bao, những hộp, những vé, giống tựa tựa như của bản Đường vậy mà gửi bán các nơi, song hãy xem cho kỹ thì biết giả chơn.

Vậy từ đây, nếu Chư-Tôn có mua thuốc của bản Đường thì phải nhìn cho kỹ chữ hiệu Nhị-Thiên-Đường và hình ông Phật-Mập thì mới khỏi lầm thuốc giả.

Cholon, Đường Canton số 38,
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG chủ-nhơn cần cáo.

TIỆM ĐÓNG XE

Sửa xe và bán đồ phụ tùng
đường Luro môn bãi 99 và 101
(Đất-hộ) Saigon
Trần-văn-Huê, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quý khách được rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mũi, xe hai bánh, xe kiển, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn ; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá rẻ hơn tay chớ lại, cao-su dặt để thay trong lảnh, kiển đèn tây, đồ bất kể xe dộc chiếc và xe song mã bằng da trâu may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chũng đạp bụi tiền, bình để thấp dưới khi đã theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.

Cái xin quý khách có dịp đến Đê-hồ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công việc của tôi làm, sau có cần dùng món chi da thiếu mua giúp làm người, thì tôi rất cảm ơn họ cổ. Còn chư quý khách ở xa muốn gởi thư hỏi thêm món chi cũng gĩa cả tôi sẵn lòng trả lời.

Chủ-nhơn cần khải.

THIỆT-NHIEP-XU'ONG
F. NAM & L. LUC FRERES
đường Pellerin môn bãi số 142, 144
SAIGON

Bản hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, từ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bóng và các thứ kim khí rất khéo.

Sửa sang và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lòn nhỏ, mũi kéo, dao cạo râu, dụng máy điện dòn mũi thật bền. — Soudure Autogène.

Bên các đồ phụ tùng theo kiểu cổ bản thường và đương chũ.

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUẾ-VIÊN

LÀM ĐỒ BẰNG SẮT
Cửa và rào sắt, cửa ngõ rào sắt đủ kiểu đủ màu.

Làm kiển huế-mỹ và kiển thường.

Ông khóa và chìa khóa thiết chế.

Có làm đồ thấu-lội (paratonnerre) chũ tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-định.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

LỜI RAO CẦN KIẾP

Kính cùng Lục-châu chư quí : ở đây có : nhưn vì tôi mới chọn được một chỗ đất dùng làm ngôi gạch rất tốt nên tôi đã lập một cái lò gạch để liệu là Nam-thuận-Phát tại ngoài vòm Thủ-Thừa tặc kêu là Vam-cu mé Lén (Tân-an).

Lò gạch của tôi đây tuy mới lập mà làm đủ thứ ngôi gạch, như là gạch tiêu, gạch thũ, gạch tàu, ngôi dật, ngôi móc, ngôi ống.

Lại tôi cũng có trữ bán vôi, ciment, các, gạch biêch-lou nữa.

Kính xin chư quí vị thương tình như có cần dùng các món nói trên đây xin tới lui giao tiếp cùng tôi, tôi rất cảm ơn.

Chủ-nhơn
NGUYỄN-TRUNG-CHÂN
Long Bình-Quê

TRAN-LONG
TIỆM ĐÓNG GIẾ MÁY
ROTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

NAM CHAU KHACH LAU
NHÀ HÀNG CHO MUON
PHÒNG NGỦ
ở đường Amiral-Courbet
số 29, 31, 33, 35, Saigon

Sửa sang rất tinh sạch, và bồi-bếp có thú-tư. Vậy từ đây cầu xin trong Lục-châu chư quí-bà quí-ông có dịp đi đến Saigon, xin vui lòng ghé tạm, an nghỉ ngơi đường, rất cảm tình họ-cổ.

Chủ-nhơn : **LÊ-KHUY-NHƯC**
Quản-lý : **LÊ-SOM**
Chủ-bách.

KY-NGUYEN
SỞ LÂM BÔNG HOA BANG CEMENT
VÀ THẠCH-CÁNG

ở trước gara xe lửa Xám-dầu đường Route Passer số 18 Cholon.

Kính trình cùng Quý-ông đồng hay, tôi có lập một sở bông đúc làm bằng ciment Thach-cang để gần nhà đủ thứ kiển, như 1-30-rát (chapienax) ốc-cửa (clef de porte) bông non nhà (Taitiere) Lang-cang (Balustr) lảnh (Vase) lại cũng có làm đồ để mà, như mô-lua (t-pu-phe) không nắp mà để trên. Các đồ đồ bằng beton armé như là : ống đứng từ loại từ loại cho tới 8 mét loại ống tròn rỗng, từ rỗng dẹt, nắp ống ống lòn nhỏ, ghế ngồi ngoài sân, người vượn cũng bằng beton armé, lại có làm gạch ciment để lát mà, gạch xây nhà bằng beton armé, bồn nước có cá kiển, lòn nhỏ đủ kiển, và đồ trồng cây.

Nơi các món chi thiết môn chi làm bằng ciment và beton armé đều có đủ hết. Lại tôi có làm ống dẫn nước, làm má, làm hàng rào bằng Lang-cang ciment hay là bằng sắt, cũng có làm sắt, các thứ đồ bằng sắt tôi đều có làm hết.

Xin Quý-ông muốn cần dùng món chi xin đến nhà thường nghị, hoặc gởi thư thì tôi cũng hồi âm cho ngay tức và cảm thành tâm.

Nay kính
Hết-nhơn-Som
Chủ-bách

NHỊ-THIÊN-DU'ONG
38, rue de Canton, Cholon

NHỊ-THIÊN-DU'ONG ĐƯỢC TỬU
(Thuốc rượu Nhị-Thiên-Đường)

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên-Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chính ở tại Quảng-Đông tỉnh Thành gởi lại ; diện niên trường thọ, đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chưa có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng non thân, điều hòa huyết mạch cường tráng tinh thần cho bằng thứ rượu thuốc này, hề uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận gât trai giả trẻ, hân mơn đều được, thật nó là bá bổ Thánh-dược, công hiệu như thần.

Nếu uống nó cho thường thì ít tiêu trừ bá bệnh ; tinh-thần khương kiện, định dưỡng non thân ; khai ký kiển-vị, máu me đều động, nước da mịn màng, những người mà tiên thiên bất túc, hậu thiên thất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng.

Dùng bá mà vàng da ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn ăn thái hảo sên, thì uống thứ thuốc rượu này khỏi lo lậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc VÊ-SANH rất nên bổ dưỡng.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT MẬP của hiệu NHỊ-THIÊN-DU'ONG thì mới khỏi lầm thứ giả uống vào sanh bệnh.

Trị những các chứng kể ra sau này :

- 1.—Người còn thiếu niên mà dùng nó thì khỏi sợ Tiên thiên bất túc.
- 2.—Người trung niên mà uống nó thì khỏi lo bệnh hậu thiên thất điều.
- 3.—Người lão niên mà uống nó thì khỏi lo bệnh khí suy huyết kiệt.
- 4.—Đứa bé con gái mà dùng nó thì khỏi lo về bệnh thất điều.
- 5.—Người vắn non dùng nó thì có ích về thần trí mở mang.
- 6.—Người thương cở mà dùng nó thì có ích về cân lao mà không biết mỏi.
- 7.—Những kẻ bỏ Á-Phục mà dùng nó thì có ích về khôi phục nguyên hình.
- 8.—Người không có con mà dùng nó thì ít nhiều con cháu lần.

CÁCH DÙNG : Mỗi bữa trước khi ăn cơm 5 phút dùng hồ tây theo sức mình mà uống.

Giá tiền : (Vé lớn 1 25)
(Vé thường 0 20)

XIN CHIẾU CỔ

Đời thanh trị thái bình, thì con người sanh sang ra càng đông đảo hơn khi trước bởi phần, bởi vậy tôi đem thấy mỗi khi Saigon có bày chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v.v. thì tôi nghĩ cho quý-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạn nghỉ ngơi, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-nghỉ-hiệu **NAM-TRUNG-KHÁCH-SAN** tại đường Nemis N° 101-103 gần bên góc Tiệm cầm đồ Saigon. Phòng ở và phía theo mặt đường đi, rộng rãi mát mẻ từ bề và yên tĩnh, lại gần các mặt đường xe lửa Cholon, đường giữa, đường mé sông, và xe Liên-hóa, xe Mỹtho, rất tiện cho quý-khách khi lên xuống.

Cái xin quý-khách trong tỉnh đồng-bang giúp cho chúng tôi bền vững, thì ơn ấy ghi tạc hàng ngày.

Quản-Lý :
HIỆP và THẮNG.

THI-THO'
TIỆM THỢ HẠC
NGUYỄN-VĂN-ĐÀO, Bijoutier
anciennement NGUYỄN-VĂN-GIÃO
13, rue Schrœder, Saigon

Kính chào cùng quí ông, quí bà đang ở : Nguyên tiệm này ngày trước là tiệm của Nguyễn-văn-Giáo, đã mất phần rồi. Nay người cha là Nguyễn-văn-Đào cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kim-thời, những thứ trang, chũng kiển, chũng, bông tai, nút áo, vàng dỏ, kiển vàng, non bông, neo dật, kiển chiếc, v.v. Đồ thứ kiển theo kim thời cũng như ngày trước vậy. Xin quí ông, quí bà, muốn dùng món chi xin dời gót đến tiệm tôi, hay là viết thư mà gởi cho bản hiệu thì tôi cũng hồi âm liền theo ý. Quí ông, quí bà đừng quên chi thì tôi cũng hồi, lòng chân thành mà gởi đến cho quí ông quí bà đang.

Kính coá
NGUYỄN-VĂN-ĐÀO
Bijoutier, 13, rue Schrœder, 13 — Saigon

DANH DẪY THIỆP

Đề như vậy:
NHI-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DẪY THIỆP NỔI

Số 538

NHI-THIÊN-DU'ÔNG

DAI DU'OC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38, — CHOLON

CO BAN CÁC THỦ THUỐC CAO ĐƠN HUON TẬN RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NÀY:

1. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	10. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	20. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	30. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	40. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	50. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
2. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	11. — Tề-sanh-đực-thủy mỗi ve gói là 0\$10	21. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	31. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	41. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	51. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
3. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	12. — Sát-nha-huon-phần (Thuốc bột để dành răng) giá mỗi thố 0\$30	22. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	32. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	42. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	52. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
4. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	13. — Dưỡng-tâm-ninh-thần huon: Hộp giấy 6 huon giá . . . 6\$00	23. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	33. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	43. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	53. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
5. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	14. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	24. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	34. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	44. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	54. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
6. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	15. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	25. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	35. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	45. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	55. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
7. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	16. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	26. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	36. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	46. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	56. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
8. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	17. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	27. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	37. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	47. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	57. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50
9. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	18. — Sản-nhuộm-lời-nguyên-ve sản-huon Hộp kiến 1 huon giá là 1\$00	28. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	38. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	48. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50	58. — Bạch-trực-cao mỗi thố gói là 0\$50

HOTEL D'ANNAM
NAM-VIET KHÁCH-LÀU
N° 72 & 80, BOULEVARD CHARRIER, — 10, QUAI LE MYRE DE VILERS
Đường Kinh-lập, đường Carabelli và đường mé-sông
Le Myre de Vilers, SAIGON

HUYNH-HUỆ-KY, Chủ tiệm
Kính cũng Qui-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngũ hiệu là
HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu) phòng rộng mát và
sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở tầng dưới đất được cận tiện
Qui-khách, xin Qui-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà
nghỉ lấy làm thông thả lắm.
Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẽ tại
đường mé-sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe lửa nhỏ, nhà
số 10 Saigon

ĐỒ CÀN, ĐỒ TRÊU VÀ HOA-LY
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
Đường Espagne, số 200 (góc chợ mới), Saigon
GIÁ RẺ:
Tiệm này có trữ đủ các đồ CÀN DÙNG VỀ ĐENKHI như DÂY ĐEN
BÔNG ĐEN, QUẠT MÁY ĐIỆN, BÀN ỦI ĐIỆN v.v. và đủ các kiểu
ĐEN THẤP BẢNG ĐAU SÁNG VÀ ĐAU LỬA CÓ MẮNG SÓNG và HẰNG
TỰ LỰA BẮC-KY.
Bán sỉ và bán lẻ giá rẻ.

HÀNG CHÁNH BÊN HUỆ-KY HIỆU
ASSOCIATED OIL COMPANY OF CALIFORNIA E. U. A.
Hàng : Associated Oil Company Inc. 12121st. San Francisco, Calif. U.S.A.
ở đường Lefebvre số 34 Saigon.
Đánh dây thép số : Associated Saigon. — Dây thép nổi số 62.
Đại-lý ở các tỉnh
Cholon. — Lương-dương-Kỷ. — Bưởi. — Hồng-Hoa. — Cần-thơ. — Quận-dầu-Xương
9 Avenue Jaccard. — Tân-an. — Quận-tiền-Lai. — Long-xuyên. — Thái-Vương
Bà-lâm. — An-kim-Lợi. — Sơn-triêng. — Công-xương. — Cairang. — Trần-triệu-Kỷ
Vinh-Tông. — Tiều-côn. — Đông-Thương. — Ho-môn. — Công-Phát
Nhật-trang. — Hấp-On. — Sodec. — Đông-Sanh. — Minh-hoa. — Mao-hoa
Phan-Penh. — Kim-seng-Heng. — Su-trang. — Huệ-Phát. — Mọcay. — Mỹ-hóa-Dương
Đầu sản hiệu "CUP" kêu là "BROC". — Thương hảo hạng
Đầu lửa hiệu "CUP" kêu là "TASSI". — Tốt nhất hạng
Đầu lửa hiệu "CLOCH" kêu là "HORLOGE". — Tốt bậc nhì

XUỐNG THỢ-MỘC, CHẠM VÀ CÁN HIỆU LA:
« MICHEL NGUYỄN-HIỆP-HÒA »
Tại Lũilieu Quai E. Culrey
Có dòng sản đủ các thứ bàn, ghế, tủ v.v. v. toàn bằng
cây Trắc, Cẩm-lai, Gô và có đủ thứ mặt-đá Cẩm-thạch lớn
nhỏ và lảnh lăm theo kiểu.
Đã hơn 15 năm nay các nơi đều nghe danh và được vừa
lòng cũng khen ngợi luôn. Có sản nhiều món rất xinh đẹp, dễ
cho qui ông muốn chọn đồ khéo và vừa ý, thì nên gọi thợ mà
thương nghị với Xưởng-thợ-mộc này.

A. DENHOLM
N° 36-38, Rue Lefebvre, N° 36-38
SAIGON
Đồ đạc nội thất và bàn ghế
THIÊN NGHỆ VÀ
VẬT LẬP MÂY
XÂY LỬA CAO
Đồ đạc nội thất và bàn ghế
nhà máy từ 10 tấn
cho đến 100 tấn ở
tất cả các nơi
Cần kết cấu chắc
vững và giá rẻ
đúng theo nhu cầu và
bàn bi chày 16 của
máy móc.

NGUYỄN GIÂN MÂY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRẦN
EMERIE — VẠN VẠN — MÁY LẮM ĐÀU, LẮM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ
NỒI SÓ-DE V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG
Nghề mới trong Nam
Xin các ngài lưu ý, tôi mới mở ra một
tiệm họa chon dung. Trước tôi đã giúp nhiều
nhà họa chon dung trừu tượng. Tiệm mới lập
nhà đã đông nhiều nhà danh giá ban đến.
Hình vẽ thật là hình sống tự nhiên, có
tính thần. Mỗi họa chon dung Đức Kiêm
thượng. Về đủ thứ theo kiểu Âu-châu. Như
là:
Encre de Chine — Mực tàu, couleur aqua-
relle — Mực vẽ giấy, sauce velours Mầu
đen mịch, couleur sèpia — Giống mực mực
quần, peinture à l'huile — Dầu màu vẽ bô.
Nếu tiệm tôi có vẽ không giống không lấy
tiền công. Cho lãnh vẽ đủ thứ sơn thủy và
chim thú. Như lục-châu các ngài, muốn vẽ,
gửi thơ hỏi giá cả phẩm-mỹ, hoặc không
có hình chụp, bèn tiệm coi người mà vẽ
cũng được đẹp vậy. Muốn gọi thợ đến nơi
đấy.
ĐẶNG-VĂN-KY
N° 5, Rue Martin des Pèlerins
Près de la gare de Dakao
SAIGON

TIỂU-THUYẾT
CÂY DẪNG MÙI DÒI
(Tiếp theo)
Thầy nghĩ đó mà coi theo thầy vậy
thầy có nghĩ hay không. Mấy tháng
nay tôi về tôi thấy thầy nhỏ tôi gay
con mắt nên sael giặc trong nhà hoài,
bởi vậy tôi tình kiêu người dưng cho
phức nó đi cho rồi, thì trong nhà mới
an ổn mà lo làm ăn được.
Ba-Thời trong bếp chạy ra nước
mắm nước muối chấm-nguôm và khế
và thế rằng: « Nếu không phải con
tôi xi được mà tôi nói dối dưng gạt
mình, thì xin ông thừa trong lòng
này là có vận hơng tôi đi. »
Ông già thấy Ba-Thời khế lóc thế
thốt như vậy, thì lăm-còm nghĩ vậy
mà can rằng: « Thời, hai vợ chồng
cũng chẳng nên rầy-rà mà làm gì.

Tôi là người ở xứ lạ, tình cờ đến đây,
chứ không phải là bà con quen biết
chỉ với hai vợ chồng. Nay giờ tôi nằm
lòng tai nghe thì tôi đã rõ giá đạo của
hai vợ chồng hết rồi. Thiêm em nó
xi được con của họ bỏ rơi thiêm em
nó bồng về mà nuôi phải hôn, chủ
em nó đi làm ăn lâu ngày về thấy
khi đi thì vợ không có ngăn mà khi
về thì vợ lại có con, nên để lòng
nghĩ thiêm em nó ở nhà có ngoại
tình, rồi vợ chồng sán-sét với nhau
hoài. Lắm lần ông mà nghĩ như chủ
em nó đó cũng chẳng phải là gì. Mà
này giờ tôi nghe hơi thiêm em nó
tức tối trong lòng lắm, thì tôi biết
chắc thiêm em nó thiệt tình chứ
không có dưng-dối. Tôi tuổi đã trạc
rồi, cũng dưng-bực huynh trưởng của
hai vợ chồng, tôi đến đây thấy hai
vợ chồng cần-dần với nhau như vậy
tôi cũng buồn. Vậy tôi xin thiêm nó
vui lòng để cho tôi nuôi giùm tháng
nhỏ cho, làm như vậy chủ em nó
mới hết nghĩ, vợ chồng mới hòa-thuận
mà lo làm ăn với người ta. Tôi
vẫn biết thiêm em nó nuôi tháng nhỏ
từ hồi còn nhỏ lắm-lời cho đến bây
giờ kể đã tám chính năm trưởng sao
lại không thương, bây giờ thiêm em
nó giao cho tôi đặc đi thì thiêm em
nó chắc là thương nhờ buồn rầu lắm
chớ. Mà thiêm em nó nên nghĩ đến
này: Tháng nhỏ thì mất mấy sáng-
láng lắm, nếu thiêm em nó để mà
mất là, rồi chứng nó lớn thì cầm
cây đánh xe cang tôi nghiệp cho thân
nó. Chớ còn thiêm em nó bằng lòng
để lại cho tôi nuôi thì tôi dạy nó học
chữ học đôn, họa may ngày sau thân
nó khỏi cực khổ, coi có phải là tốt
hơn hay không? Chứ em nó đôi 20
chục đồng bạc, thôi tôi cũng chịu cho
đủ 20 đồng bạc, tôi nuôi nó trước
là làm phước giùm cho nó, sau nữa
giúp cho hai vợ chồng hòa thuận mà

ở đời với nhau, dầu mắc rề cũng
chẳng nề gì. »
Tên Hữu nghe ông già chịu trả 20
đồng thì mặt mày hớn hớn, còn Ba-
Thời nghe lời hơn thiệt thì đồng lòng
nên ngồi khóc dầm dề. Chứng ông
già nói dứt lời Ba-Thời mới nói rằng:
« Thầy thấy thân tôi thầy thương nên
thầy tình như vậy thiệt tôi đời ơn
thầy lung lắm. Ngặt vì tôi nuôi nó đã
mến tay mến chơn, nếu rừ mà giao
cho thầy thì chắc tôi chết, chứ chịu
không nổi. » Ông già dạy lại ngó ngay
Ba-Thời rồi nói rất nghiêm nghị rằng:
« Thiêm nó thiêm thương nó, nếu
thiệt thương thì phải tính làm thế
nào đồng ngày sau nó trở nên một
người biết nhơn, biết nghĩa, biết hiếu,
biết trung, đủ tài, đủ lực, mà ở đời
cho khỏi người ta khinh bỉ, chớ
thương mà tình làm cho nó chán trâu,
cầm cây, cạo heo, pha nước, thường
nhà vậy thì có ý làm hai cho nó
chờ có phải là thiệt thương dưng. »
Ba-Thời cúi đầu lặn thính không
nói chi hết. Tên Hữu đứng giây lát
trần rồi nói rằng: « Nếu nay tôi giao
nó cho thầy, thoán như ngày sau cha
mẹ nó nhình có cho tiền bạc thì ai
lãnh tiền bạc ấy? Ông già trẻ mới
đáp rằng: « Ông tôi có cần gì tiền bạc
ấy đâu? Nếu ai có nhình thì tôi chỉ
cho họ đến nhà chủ em nó rồi họ tình
sao họ tình. »
Thằng Dưng tay cầm một gói trà
ở trong nhà cậu hai nó, nó đi về bước
đến sân nó sợ rầy nên không dám vào
cửa, nó đi dọc theo hè rồi vô phía
cửa sau. Đi lại bếp thì thấy siêu nước
sôi hơi lên người-ngực mà không có mà
nó ở đó, nó mới đi nhẹ nhẹ lại nấp
dưới cửa buồng mà dưng ra ngoài. Nó
thấy dưng mà nó ngồi trên cái chông
gần đó, nó mới kêu nhỏ nhỏ: « Má
má, trả đây nè. » Ba-Thời nghe kêu
liền đứng giây đi vô bếp. Thằng Dưng
chạy theo tay đưa gói trà rồi nói nói
rằng: « Mợ hai mợ nói mợ trả »